

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова науково-методичної ради
Факультету систем і засобів масової
комунікації

 Юлія ГАРКАВЕНКО
« 30 » _____ серпня _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 2.3 Викладацька практика

шифр із ОПП і повна назва навчальної дисципліни

для здобувачів вищої освіти

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

галузь знань 06 Журналістика

спеціальність 061 Журналістика

спеціалізація

освітньо-наукова програма «Журналістика»

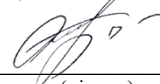
рік набору 2022/2023 форма навчання заочна термін навчання 4 роки

вид дисципліни _____ обов'язкова _____

Розробник (-и) Олена Григорівна Ткаченко, професорка кафедри ЗМК, доктор філол. наук,
професорка

вказати розробників: ПІБ, посада, науковий ступінь, вчене звання

Погоджено гарант ОП

(підпис)

Алла БАХМЕТЬСВА

(ім'я та прізвище)

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри масової та міжнародної комунікації
Протокол від « 15 » червня 2023 року № 12

Ухвалено на засіданні науково-методичної ради факультету систем і засобів масової
комунікації

Протокол від « 30 » _____ серпня _____ 2023 _____ року № 1 _____

Дніпро
2023

Опис навчальної дисципліни

Навчальний рік (роки*) викладання дисципліни	Курс	Семестр	Підсумковий контроль				Індивідуальні завдання		Кредитів ECTS	Обсяг роботи студента (години)					
			екзамен	диф.залік	залік	курсова робота	форма	кількість		аудиторні					самостійна робота
										всього аудиторних	лекції	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	
2023/24	2														
		4		4д			3,0	90	18			18			72
20__/_															
20__/_															
20__/_															

* Робоча програма (РП) розробляється на повний цикл навчання за навчальною дисципліною, тобто зазначаються усі семестри викладання за ОП, якщо дисципліна викладається декілька років.

1. Мета дисципліни

Мета. Викладацька практика є складовою частиною підготовки фахівців до викладацької діяльності. Мета дисципліни – формування системи знань з методики викладання, набуття практичних навичок та досвіду викладацької роботи, необхідних для викладання дисциплін за профілем отриманої спеціальності у закладах вищої освіти після отримання освітньо-наукового рівня Ph.D.

Завдання:

- ознайомлення з формами та методами викладання дисциплін за спеціальністю 061 – Журналістика, а також їх практичне впровадження у викладацький процес;
- виховання творчого підходу до навчально-методичної роботи, наукової праці, формуванню потреби у самовдосконаленні, підвищенні власної кваліфікації;
- формування навичок з підготовки лекцій з обов'язковим використанням останніх досягнень в сучасній комунікативістиці теоретичного та практичного плану, набуття досвіду з використання педагогічних прийомів: чітко, ґрунтовно, доступно, логічно викладати теоретичний матеріал, керувати аудиторією, заохочувати студентів до дискусії тощо;
- опанування методів оцінки засвоєння студентами теоретичного матеріалу на практичних та семінарських заняттях;
- ознайомлення із сучасними методами навчання (кейс-стаді, рольові ігри. ділові ігри, креативні групи, методи рефлексії, ротації, брейнсторму та ін.) та створення можливостей для їх практичного втілення під час практичних занять.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за ОП:

ЗК 3. Уміння самостійно здійснювати власні оригінальні наукові дослідження, які містять наукову новизну, мають вагоме теоретичне та практичне значення.

ЗК 7. Здатність нести відповідальність за навчання інших.

ЗК 8. Здатність здійснювати професійну підготовку майбутнього фахівця в умовах сталого розвитку.

ЗК 9. Вміння створювати власні науково-педагогічні розробки за профілем кафедри.

СК9. Здатність опанувати новітні тенденції у глобалізованій медіасфері у зв'язку із методологічними й практичними потребами наукової та педагогічної діяльності у сфері журналістики

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни.

Для успішного проходження викладацької практики здобувачі вищої освіти повинні опанувати дисципліну «Методологія педагогічного процесу у вищій школі».

3. Результати навчання за дисципліною та їх співвідношення із програмними результатами навчання.

№	Результати навчання за дисципліною	Програмні результати навчання за ОП	Номери тем
1.	Знати методику підготовки та проведення навчальних занять, організацію самостійної та індивідуальної роботи з математики для студентів. Вміти структурувати та психологічно грамотно перетворювати наукові знання в навчальний матеріал.	ПР3. Відтворювати базові знання фундаментальних розділів історії журналістики, масової комунікації в обсязі, необхідному для провадження наукової діяльності журналістики та / або інших галузях знань.	1, 2
2.	Знати методологічні і наукові аспекти навчання; складову педагогіки вищої школи. Вміти застосовувати новітні освітні технології; розробляти методичні матеріали для всіх видів навчальної роботи.	ПР04. Демонструвати здатність використовувати передові концептуальні та методологічні знання в галузі «Журналістика». ПР06. Демонструвати здатність до застосування активних методик викладання професійно-орієнтованих дисциплін, ефективної організації та методичного забезпечення навчального процесу.	2
3.	Знати наукові методи для виконання завдань професійної підготовки здобувачів вищої освіти. Вміти презентувати результати методами та засобами інтерактивного навчання, складати ситуаційні задачі, текстові завдання; оформлювати документацію щодо планування та результатів викладацької діяльності.	ПР07. Опанувати інструментарієм новітніх комунікаційних технологій	3

4.	Знати організацію освітнього і виховного процесу в Університеті; структуру та зміст викладацької діяльності; психологічні аспекти навчання та творчої діяльності. Вміти визначати структурні елементи лекційного, практичного заняття відповідно до встановленої мети; розробляти робочу програму фахової навчальної дисципліни.	ПР08. Опанувати інструментарієм медіакритичних студій, навичками верифікації інформації, ідентифікації патогенних текстів, створення медіаекологічного дискурсу	2,3
----	---	---	-----

4. Структура навчальної дисципліни.

№ з/п	Назва теми	Робота, яку виконують практиканти	Кількість годин
1	Специфіка навчально-методичної роботи викладача кафедри ЗВО	Знайомство з навчально-методичною роботою кафедри. Відвідування занять провідних викладачів кафедри. Знайомство з документацією.	4
2	Аудиторні заняття у ЗВО	Затвердження плану й конспекту лекцій за відповідної тематикою. Проведення пробної лекції. Затвердження плану практичного заняття. Проведення пробного практичного заняття. Затвердження плану семінарського заняття. Проведення пробного семінарського заняття. Відвідування занять інших практикантів.	6
3	Відкрите заняття у ЗВО	Проведення відкритих лекційних та практичних (семінарських) занять. Відвідування відкритих занять інших аспірантів-практикантів.	6
4	Захист практики	Захист звіту. Підведення підсумків практики.	2
Усього			18

Робочий час практиканта

№ з/п	Назва теми	Робота, яку виконують практиканти	Кількість годин
1	Специфіка навчально-методичної роботи викладача кафедри ЗВО	Знайомство з навчально-методичною роботою кафедри. Відвідування занять провідних викладачів кафедри. Знайомство з документацією.	4

2	Аудиторні заняття у ЗВО	Затвердження плану й конспекту лекцій за відповідної тематикою. Проведення пробної лекції. Затвердження плану практичного заняття. Проведення пробного практичного заняття. Затвердження плану семінарського заняття. Проведення пробного семінарського заняття. Відвідування занять інших практикантів.	6
3	Відкрите заняття у ЗВО	Проведення відкритих лекційних та практичних (семінарських) занять. Відвідування відкритих занять інших аспірантів-практикантів.	6
4	Захист практики	Захист звіту. Підведення підсумків практики.	2
Усього			18

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Робота, яку виконують практиканти	Кількість годин
1	Специфіка навчально-методичної роботи ЗВО	Складання індивідуального плану роботи. Планування роботи. Планування занять.	6
2	Аудиторні заняття у ЗВО	Підготовка до лекції. Написання конспекту лекції. Створення комплексу наочних матеріалів до лекції (презентація, роздатковий матеріал). Розробка системи методів контролю знань студентів. Підготовка до практичного заняття. Підготовка тем для семінарського заняття. Підготовка списку літератури для семінарського заняття. Розробка схеми проведення семінарського заняття	40
3	Відкрите заняття у ЗВО	Підготовка відкритої лекції. Підготовка відкритого практичного / семінарського заняття.	20
4	Захист практики	Оформлення документації. Підготовка звіту	6
Усього			72

5. Схема формування оцінки.

Форми та організація оцінювання:

Вимоги до звіту й захисту результатів практичної підготовки. Головним звітним документом є індивідуальний графік проходження практики, який складається аспірантом відповідно до даної програми і затверджується керівником практики, завідувачем кафедри та деканом факультету. Індивідуальний графік повинен відображати організаційні, практичні та звітні заходи. На основі графіку складається індивідуальний звіт практиканта, який містить:

- план проходження практики;
- щоденник, де зафіксовано всі форми роботи під час практики;
- тексти лекцій, що прочитав аспірант;
- методичні розробки практичних занять;
- плани проведення семінарських занять;
- рецензії на заняття інших практикантів (надаються за вимогою керівника практики);
- рецензія керівника викладацької практики.

Після складання індивідуального звіту відбувається його усний захист.

Індивідуальний звіт та результати його усного захисту затверджуються на засіданні кафедри масової та міжнародної комунікації.

Шкала відповідності оцінок:

Відмінно/Excellent	Зараховано/Passed	90-100
Добре/Good		82-89
Задовільно/Satisfactory		75-81
		64-74
		60-63
Незадовільно/Fail	Не зараховано/Fail	0-59

Система оцінювання

Форма оцінювання	Кількість балів	Термін
Захист звіту з практики:		
- оформлення щоденника практики;	20	протягом часу проходження практики
- оформлення звіту з практики;	20	останні 2 дні практики
- доповідь щодо результатів практики;	30	останній день практики
- презентація результатів практики;	10	останній день практики
- відповіді на запитання комісії.	20	останній день практики
Всього	100	

Семестровий контроль:

Форма оцінювання	Максимальна кількість балів
------------------	-----------------------------

6. Методи навчання, інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна:

Методи навчання:

Методи навчання:

- Ознайомлення із методичною літературою і нормативними документами;
- Проведення практичних занять із дисциплін;
- Формування завдань контрольних заходів
- Оформлення супровідної документації;
- Презентація результатів практики

Інструменти та обладнання:

Мультимедійне обладнання

Програмне забезпечення:

ресурси Microsoft Office365 (Teams, Word, PowerPoint, Forms), Zoom, GoogleClassroom; YouTube.

7. Рекомендована література:

Основна

1. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 06 Журналістика, спеціальність 061 Журналістика. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/061-Zhurnalistyka-bakalavr.28.07-1.pdf>

2. Стандарт вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 06 Журналістика, спеціальність 061 Журналістика. URL: <https://osvita.ua/doc/files/news/878/87885/638726d88e909367257380.pdf>

Додаткова

1. Drok N. Journalistic roles, values and qualifications in the 21st century: How European journalism educators view the future of a profession in transition. *Narcis*. Zwolle: Hogeschool Windesheim 2019.

2. Heravi B. R. 3WS of Data Journalism Education: What, where and who? *Journalism Practice*. 2019. Vol. 13. №. 3. P. 349-366.

3. Picard R. G. Deficient tutelage: Challenges of contemporary journalism education *Toward*. 2020. P. 4-10.

4. Solkin L. Journalism Education in the 21st century: A thematic analysis of the research literature. *Journalism*. 2022. Vol. 23. P. 444-460.

5. Альсадун М. А. Соціально-інформаційна компетентність журналіста. *Наукові записки кафедри педагогіки*. 2019. Т. 1. №. 44. С. 9-18.

6. Демченко, В. Д. Від професійного журналіста до професійного комунікатора. Поліграфія і видавнича справа. 2008. № 2. С. 101-106.

7. Журналіст і (НЕ) безпека. Посібник для журналістів, які працюють в небезпечних умовах. Київ, 2016. URL: <https://imi.org.ua/wp-content/uploads/2017/06/Zhurnalist-i-nebezpeka.pdf>.

8. Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації: Посібник рекомендацій для працівників ЗМІ. Київ : «Компанія ВАІТЕ», 2016. 118 с.
9. Зайко Л. Я. Підготовка фахівців спеціальності 061 «Журналістика»: сучасні виклики *Scientific and pedagogic internship «Innovative methods of the organization of the education process for the specialties "Journalism" and "Management of Socio-Cultural Activity" in Ukraine and EU countries"»: Internship proceedings*. 2021. №. 2. С. 17-20.
10. Кравченко В., Кравченко Є. Особливості підготовки майбутніх журналістів в умовах мультимедійної журналістики: методологічно-історичні аспекти. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка* 1.26 (2021): 9-16.
11. Максимович М. Базові елементи й особливості підготовки журналіста-оператора. *Вісник Національного університету Львівська політехніка. Серія: Журналістські науки*. 2018. №. 896. С. 71-77.
12. Онкович Г. В., Онкович А. Д., Корж М. О. Спецкурс «Професійно орієнтована медіаосвіта» у розвитку фахової компетентності: з досвіду впровадження. EDITORIAL BOARD. 2022.
13. Професійна підготовка фахівців у галузі журналістики, реклами та PR : матеріали I Всеукр. інтернет-конф. здобувачів вищої освіти та молодих вчених / відп. ред. С. В. Безчотнікова, відп. секретар О. С. Мельникова- Курганова. Маріуполь : МДУ, 2020. – 192 с.

Інформаційні ресурси

1. Media and Information Literacy. URL: <https://en.unesco.org/themes/media-and-information-literacy>
2. MediaSapiens. URL: <https://ms.detector.media/>
3. Prometheus. URL: <https://prometheus.org.ua/courses-catalog/>
4. Very Verified: онлайн-курс з медіаграмотності. URL: <https://verified.ed-era.com/ua#rec129945142>
5. Інститут масової інформації. URL: <https://imi.org.ua/>
6. Комісія з журналістської етики. URL: <http://www.cje.org.ua/ua/pro-komisiyu>
7. Медіаосвіта і медіаграмотність. URL: <https://medialiteracy.org.ua/>